



# СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ



## Біологічний захист в плодоовочівництві

спеціальність	203 «Садівництво, плодоовочівництво і виноградарство»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	«Садівництво, плодоовочівництво і виноградарство»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

## ВИКЛАДАЧ

### Станкевич Сергій Володимирович



Вища освіта – спеціальність «Захист рослин» (2009), «Облік і аудит» (2013), «Екологія» (2019), «Менеджмент» (2020), «Публічне управління та адміністрування» (2021), «Лісове господарство» (2022), «Агрономія» (2023), «Освітні, педагогічні науки» (2024), «Агроінженерія» (2024), «Біотехнології та біоінженерія» (2024), «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» (2024).

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук – 16.00.10 «Ентомологія»

Вчене звання - доцент кафедри ентомології, зоології, фітопатології, інтегрованого захисту та карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

Досвід роботи – 12 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор та співавтор понад 700 наукових і методичних праць із питань захисту і карантину рослин
- учасник багатьох наукових і науково-практических конференцій в Україні та за кордоном

телефон	0504000985	електронна пошта	sergejstankevich1986@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle
---------	------------	------------------	--------------------------------	-----------------------	-----------------------

До викладання дисципліни долучені:

## ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

<b>Мета</b>	формування у студентів професійних знань та умінь щодо можливостей використання живих організмів, продуктів їх життєдіяльності та біологічно активних речовин, зокрема зоофагів, ентомопатогенних мікроорганізмів, феромонів, ювеноїдів, біологічно активних речовин, що регулюють розвиток та розмноження шкідників та збудників хвороб рослин.
<b>Формат</b>	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, робота в групах
<b>Деталізація результатів навчання і форм їх контролю</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>роздобляти наукові основи інтенсивних технологій вирощування плодів, овочів і винограду (<b>ЗК1, ЗК2, ЗК3 СК4, СК5, РН2, РН8, РН9 / робота в групах</b>)</li> <li>проводити застосування біологічних засобів у поєднанні з агротехнічним і хімічним методами захисту рослин від шкідливих організмів (<b>ЗК1, ЗК2, ЗК3 СК4, СК5, РН2, РН8, РН9 / робота в групах</b>)</li> <li>обґрунтувати доцільність застосування певних біоагентів, визначати ефективність застосування біологічних засобів захисту рослин (<b>ЗК1, ЗК2, ЗК3 СК4, СК5, РН2, РН8, РН9 / робота в групах</b>)</li> </ul>
<b>Обсяг і форми контролю</b>	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекцій, 16 годин лабораторних; модульний контроль (2 модулі) 60 годин самостійної роботи; підсумковий контроль – залік
<b>Вимоги викладача</b>	вчасне виконання завдань, активність, академічна добросередньота
<b>Умови зарахування</b>	згідно з навчальним планом

## ДОПОВНОЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

<b>Компетенції</b>	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, та синтезу. ЗК2. Здатність виявляти, ставити, вирішувати проблеми професійного спрямування. СК3. Здатність приймати ефективні рішення за умов недостатньої або обмеженої інформації, чітко і недвозначно доводити знання, аргументацію та власні висновки до фахівців і нефахівців. СК4. Здатність використовувати результати наукових досліджень для забезпечення розвитку садівництва та виноградарства, розробляти наукові основи інтенсивних технологій вирощування плодів, овочів і винограду. СК5. Здатність розробляти адаптивні системи землеробства для сільськогосподарських установ.	<b>Програмні результати навчання</b>	РН2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та /або практичних задач і проблем плодівництва, овочівництва, виноградарство, грибівництва. РН8. Приймати ефективні рішення у сфері садівництва та виноградарства, визначати цілі та завдання, генерувати і порівнювати альтернативи, аналізувати сценарії та ризики. РН10. Здійснювати консультування та експертизу з питань інноваційних технологій у плодоовочівництві та виноградарстві.
--------------------	---	--------------------------------------	--

## СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

### Модуль 1. Теоретичні основи біологічного захисту рослин від шкідливих організмів

<b>Лекція 1.</b>	Історія становлення, сучасний стан та перспективи розвитку біологічного захисту рослин в Україні.	<b>Практичне заняття 1 (ПЗ 1)</b> <b>ПЗ 2</b>	Основні форми взаємовідносин організмів в біоценозі та їх основні модифікації.	<b>Самостійна робота</b>	На основі аналітичного огляду джерел літератури аргументовано викласти своє бачення з питань теоретичних основ біологічного захисту рослин від шкідливих організмів
<b>Лекція 2.</b>	Комахи, павукоподібні та хребетні тварини – хижаки та паразити шкідників сільськогосподарських рослин.	<b>ПЗ 3</b>	Комахи, павукоподібні та хребетні тварини – хижаки та паразити шкідників сільськогосподарських рослин.		
<b>Лекція 3.</b>	Грибні, бактеріальні, вірусні, протозойні і гельмінтозні хвороби шкідників рослин та антагоністи збудників хвороб рослин. Біологічно активні речовин у захисті рослин від шкідників, хвороб та бур'янів	<b>ПЗ 4</b>	Грибні, бактеріальні, вірусні, протозойні і гельмінтозні хвороби шкідників рослин. Грибні, бактеріальні, вірусні, протозойні і гельмінтозні хвороби шкідників рослин та антагоністи збудників хвороб рослин. Біологічно активні речовин у захисті рослин від шкідників, хвороб та бур'янів		

### Модуль 2. Біологічні агенти у захисті рослин

<b>Лекція 4.</b>	Бактеріальні, грибні та вірусні інсектицидні та зооцидні препарати. Ентомопатогенні нематоди.	<b>ПЗ 5</b>	Бактеріальні, грибні та вірусні інсектицидні та зооцидні препарати. Ентомопатогенні нематоди.	<b>Самостійна робота</b>	На основі аналітичного огляду джерел літератури аргументовано викласти своє бачення з питань біологічних інсектицидних препаратів, використання паразитів та хижаків у захисті рослин від шкідників та біологічних засобів захисту рослин від хвороб і бур'янів.
<b>Лекція 5.</b>	Біологічні препарати для захисту рослин від хвороб та нематод та бур'янів. Використання у захисті рослин від шкідників біологічно-активних речовин та препаратів на їх основі.	<b>ПЗ 6</b>	Біологічні препарати для захисту рослин від хвороб та нематод та бур'янів. Використання у захисті рослин від шкідників біологічно-активних речовин та препаратів на їх основі.		
<b>Лекція 6.</b>	Паразитичні та хижі комахи – агенти біологічного захисту сільськогосподарських культур від шкідників у відкритому ґрунті.	<b>ПЗ 7</b>	Паразитичні та хижі комахи – агенти біологічного захисту сільськогосподарських культур від шкідників у відкритому ґрунті.		
<b>Лекція 7.</b>	Хижаки та паразити шкідників у відкритому і закритому ґрунті.	<b>ПЗ 8</b>	Хижаки та паразити шкідників у відкритому і закритому ґрунті.		

## ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

<b>Література</b>	1. Білик М.О. Масове розведення паразитичних і хижих членистоногих: навч. посіб. Харків: «Майдан», 2012. 304 с.	<b>Методичне забезпечення</b>	1. Біологічний захист рослин від шкідливих організмів. Програма (орієнтовна) навчальної дисципліни підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 202 “Захист і карантин рослин” в аграрних вищих навчальних закладах / В.П. Туренко, М.О. Білик, М.М. Доля. Київ: Аграрна освіта, 2020. 18 с.
	2. Білик М.О. Довідник з біологічного захисту рослин. Харків: «ХНАУ», 2016. 178 с.		
	3. Білик М.О., Станкевич С.В., Забродіна І.В. Патологія комах-фітофагів: навч. посібник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2017. 185 с.		
	4. Білик М.О. Біологічний захист рослин від шкідливих організмів. Харків: Майдан, 2022. 356 с.		
	5. Захист овочевих культур від шкідників і хвороб у закритому ґрунті: навч. посібник / М. О. Білик, М. Д. Євтушенко, Ф. М. Марютін; За ред. проф.		

Ф. М. Марютіна Харків: Еспада, 2003. 464 с.

6. Стефановська Т.Р. Технологія вирощування і використання організмів у біологічному захисті рослин: навч.посіб. / Т.Р. Стефановська, Л.П. Кава. Житомир: ПП «Рута», 2014. 319 с.

7. Біологічні препарати для захисту рослин і технічні засоби їх застосування: навч. посіб. / С.В. Станкевич, В.М. Положенець, Л.В. Немерицька та ін. Житомир: Видавництво «Рута», 2022. 212 с.

8. Буценко Л.М., Пирог Т.П. Біотехнологічні методи захисту рослин. Київ, 2021. 346 с.

## СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

## НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної добroчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну добroчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.